№ 13 — 1917 — კვირა, მარტის 26

რევოლიუციის გმირები

ის. რამიშვილი
I სათათბიროს დეპუტატი, გადასახლებული, პეტროგრადს დაბრუნდა.

არ. ჯორჯაძე
საქართველოს ავტონომიის მოციქული გარდაიც. 4 წ. შესრულ. გამო

კიტა აბაშიძე
კავკასიის კომისარად დანიშნული, ავტონომისტი, ნიჭიერი ორატორი

ავტონომისტებო საქართველოისა შეერთდით!

მეც ავჭიკჭიკდი

ტიტველა მოველ ბნელ ქვეყანაში,
მზესა ვითხოვდი, — არავინ მომცა,
ვწუხდი იმისთვის, რომ იყო შორს ცა,
და დავდიოდი სევდის ყანაში.

ცხოვრების წიგნი თვალწინ დავიდე,
იქ ამოვკრიფე მარგალიტები,
გავფურჩქნე ისე, როგორც კვირტები,
და სატრფო გულის იმით ვადიდე.

და დღეს, როდესაც ცეცხლის ფრთოსანი
თვალით ვიხილე, გამომეცხადა, —
ფრთები შევისხი, ავფრინდი ცადა,
და ავჭიკჭიკდი მისი მგოსანი.

ვ. რუხაძე

მოქალაქენო! მხარი მიეცით ახალ მთავრობას და ზურგი გაუმაგრეთ. გაუმარჯოს დამფუძნებელ კრებას!

ამხანაგებო!

დამფუძნებელ კრებას უნდა მოსთხოვოთ საქართველოს ტერიტორიალური ავტონომია!

ჩვენი რწმენა

როდესაც ჩვენი ჟურნალი დაარსდა, ჩვენი მიზანი იყო განსაკუთრებით ხელოვნების სამსახური ჩვენი შეძლებისა და ცოდნის კვალობაზე.

რუსეთის სინამდვილე ისეთი იყო, რომ ამგვარ სამზღვრებში დარჩენა არ შეიძლებოდა; გული, გონება ითხოვდა, ძალას გვატანდა, ამა თუ იმ საზოგადო, საჭირბოროტო კითხვებისთვის ანგარიში გაგვეწია, პასუხი გაგვეცა.

დღეს კი ისეთი ხანა დაგვიდგა, იმისთანა გაზაფხული გაგვითენდა, როდესაც ყოველისფერი და ყველა სწორედ საზოგადო კითხვებს უნდა ემსახუროს.

ამგვარი სამსახური უსათუოდ ითხოვს გარკვეულ, ჩამოყალიბებულ რწმენას, საზოგადო შეხედულებას.

წინეთაც და დღესაც ჩვენ ვიზიარებთ ფართო დემოკრატიის რწმენას, ვემსახურებოდით და ვემსახურებით ჩვენი პატარა ძალღონის კვალობაზე დემოკრატიის იდეალებს.

დემოკრატიის საუკეთესო მედროშეთ ჩვენ მიგვაჩნია საზოგადოთ სოციალდემოკრატია.

ამიტომ სოციალდემოკრატიის დროშას ჩვენ ვთვლით ჩვენ საკუთარ დროშათ.

პროლეტარიატის საბოლოო მიზანია სოციალიზმი, — გზა ამ მიზნისაკენ — კლასთა ბრძოლა.

ჩვენ ეს ღრმათა გვწამდა და გვრწამს, მაგრამ ეს იმას კი არ ნიშნავს, რომ ჩვენში არსებულ სოციალდემოკრატიულ პარტიას ყოველისფერში დავეთანხმოთ.

მიუხედავათ იმისა, რომ ჩვენს დემოკრატიაში ყველაზე უფრო შეგნებული, დაწინაურებული, შეკავშირებული, გაწრთვნილი და მებრძოლი მუშა ხალხია, მას თვისი თავისათვის საკუთარი სახელი ვერ უწოდებია და ჰგონია, თუ საკუთარის სახით, საკუთარის მეობით გამოვედი ცხოვრების ასპარეზზე, ამით მუშათა კლასის ინტერესი წაავგებსო.

ძველი შეცდომაა, რაც ჩვენის რწმენით უნდა გასწორდეს და გასწორდება კიდეც.

მიუხედავათ იმისა, რომ ჩვენი ცხოვრება საკმაოთ განვითარებულია, ჩვენებურ სოციალდემოკრატიას კიდევ ვერ გაუბედნია თავის თავს ქართველი უწოდოს, თითქოს ქართველობა სათაკილო, სამარცხვინო, ან საზარალო იყოს მუშათა კლასის ინტერესისათვის.

ძველი შეცდომაა, რაც, ჩვენის რწმენით, უნდა გასწორდეს და გასწორდება კიდეც.

საქართველოს მუშა ხალხი ღირსია იმისი, რომ ის შეადგენდეს ქართულ სოციალდემოკრატიულ პარტიას და მუდამ სხვის სახელს არ ატარებდეს.

გვგვიგონია, ასეთი გამოყოფა გათიშვას გამოიწვევს და პროლეტარიატის ინტერესს ავნებსო.

შემცდარი შეხედულებაა.

პოლონეთსა ჰყავს საკუთარი პოლონური სოციალდემოკრატიული პარტია და მიუხედავათ ამისა იქ არავინ არა ჰფიქრობს, როგორც ჩვენში, ამით მუშათა კლასის ინტერესს ვაზიანებთო. ლიტვასა ჰყავს საკუთარი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოციალდემოკრატიული პარტია; უკრაინასა ჰყავს საკუთარი სოციალდემოკრატიული პარტია, ებრაელებს.

ჩვენც რომ ჩვენი საკუთარი სახელი ვიტაროთო, ამით მუშათა კლასის ინტერესი არასფერს არ დაჰკარგავს, ისე როგორც არ დაჰკარგა პოლონეთში და სხვაგან.

საქართველოს ტერიტორიალური ავტონომია არ გწინააღმდეგება სოციალდემოკრატის მიზანს, მუშათა კლასის ინტერესებს.

პოლონეთში სოციალდემოკრატია ითხოვდა პოლონეთის ტერიტორიალურ ავტონომიას, დღეს კი სრული დამოუკიდებლობის მოპოვებას ცდილობს.

ლიტვაში სოციალდემოკრატიული პარტია ითხოვს ლიტვის ტერიტორიალურ ავტონომიას.

უკრაინა, რომელსაც ძალიან ბევრი რამი აქვს რუსეთთან საერთო, უკრაინის ტერიტორიალურ ავტონომიას ითხოვს საკუთარი სოციალდემოკრატის პირით.

ჩვენი სოციალდემოკრატია კი საქართველოს ტერიტორიალური ავტონომიის წინააღმდეგია.

ჩვენის რწმენით ეს არა თუ დიდი შეცდომა, დიდი დანაშაულია ისტორიის წინაშე. ქართველი ერის კეთილდღეობა, ქართველი მუშათა კლასის სახელი და ღირსება მოითხოვენ, რომ ეს შეცდომა რაც შეიძლება მალე გასწორდეს

ასეთია ჩვენი რწმენა.

ისტორიის ჩარხი უკუღმა არა ტრიალებს: ეროვნულ ტერიტორიალური ავტონომიამ ... ეროვნული ... ...

— მერე ვინ გითხრა ჩემო პეტრე, რომ ავტონომია ბატონყმობაა?

— მეორე მოლაპარაკე გამოვიდა და იმან აგიხსნა: რასა სჩადიხართ მეკბო და ამხანაგებო, ავტონომია ბატონყმობა არისო. ამის შემდეგ პირველმა კიდევ დაუპირა ლაპარაკი, მაგრამ აღარავინ აღარ დაუჯერა: არ გვინდაო, წადი, დაიკარგეო.

— სიცრუეა ჩემო პეტრე, სიცრუე. აბა როგორ უნდა დაიჯერო, რომ დღეს ბატონყმობის დედგენი შეიძლებოდეს კიდევ. ავტონომია ბატონყმობა-კი არ არის ჩემო პეტრე, არამედ სულ სხვა რამე.

ჩვენ ჩემო პეტრე ქართველები ვართ. ქართლში, კახეთში, იმერეთში, რაჭაში, გურიაში, სამეგრელოში, სვანეთში, ლეჩხუმში, აჭარაში—ყველგან ქართველებია და სულ ყველა—ქართველი, იმერელი, რაჭველი, მეგრელი, გურული, სვანი, ლეჩხუმელი, აჭარელი—ყველა ერთად შევადგენთ ერთ ქართველებს; ჩვენი სამშობლო, ჩვენი მიწა წყალია საქართველო, საქართველოს თავი ქალაქი თბილისი.

ჩვენ ყველა ქართველები—ქალებიც და მამაკაცებ ც—ავირჩევთ ჩვენ შორის სანდო პირებს, ისინი შეიკრიბებიან დრო და დრო თფილისში და მოაწესრიგებენ ჩვენი ქვეყნის საქმეებს. გაიყვანენენ გზებს, გახსნიან სკოლებს, საავადმყოფოებს; ს

ხის შესახებ მაინც. როგორც ჩვენი სიშმაღლე ქვეყნის ფოფხა—ან ფოფხა.

დღეს კი შეფასებების ნაცვლად სწორედ ამ ჩვენი ქვეყნისა და მისი დაბეჩავებული ხალხის სახელით სხვადასხვა პარტიები ეროვნულ ანაბარებენ: დამის ანარ ფეხი ჭკვარ და ლაფვარ, რაც რეკოლუციამ მოგვიტანა.

ერთი პარტია მეორეს ებეზღვის ხალხთან, ერთი მეორეს ანარეს უტეხს.

კიბეზრებული ჩვეულებრივი მეთხუვალი კი, ის, ვისაც კიბეზნიერების პირველთან, ეაზეშეშეული შეჭეფურეს ეროსაც და მეორესაც, ანუ ეუდეტეხილი, ხმეკეშენდილი ზეგეს ეერეუნებს.

— ფეკერალისტები ფეფლალები ანრან, ბალონ-ეშმაბის მოეტფაალეენი; ავტონომია ჭსეერო, ეს კი სხვა ერებში ეეფლსა და ეტერობის ჩაშალეგეს, ხალხს ხალხისგან კასოიაშეს, ერთ ერს მეორეზე კაპიტალისა,—ითხიან ეეთოიდა „სოციალდემოკრატია“.

— სოციალდემოკრატები ქვეეენის ეტრები ანიან, მაშეალის მიფალეტენი, სიშმაღლის ეერეეენენი და სხ.,—ამბობენ „სოციალდეეერალისტენი!“

და ჩვენი დროის სიტეეეის და რეშენის თავეისეეფლებისთვის ებერძოლნი ეაკანდნი მიდიან, რომ მოეონასალეაენე ეზრის კაცს ეეშეტეთ ანეეშეენენ...

ასეთი ძალადობა, სინდისისა და რეშენის ფაკაბნეკ ჭკვნის სიეალბეკნ: ხეშიალ ისა სოციალდემოკრატის ანუ სოციალდეეერალისტის, ეინც ფავისი ეეგეაშენიანი ანა თუ სოციალდემოკრატია, ეეფალი დემოკრატიც კი ან ეეიძლეეს ითეოს.

ეეფალი ამიდენეს კანკაეი კი ჰეეხალია ავტონომიის ეეკეხეე.

თითქოს ან ეეიძლეეს სოციალდემოკრატი ითეოეს ავტონომიანეტი ითეოს, ე. ი. თითქოს სეერთაშორისო ეეფალთა ძმობა-ერთობის ეეკეეენენ ან ეეიძლეეს თავის სიშმაღლეში, თავისთანა ეაანა, ფავისი ეეოფაეტფაერეენის ეაკეეენენ ეეფალთა ფეფალეენენ ეეფალეენენ ეეფალეენენ ე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რიტმს მოუყვრელმა მსოფლიო სიმძრთელე უნდა ეჯალეცეს ხალხს და ანა ჭორაკაძნობა.

ფლეს კი ბურტიული ენინანობით ბეტონეგ-ბულნი სკვნის ანრს, ნიმდეგი ანრს, ანნელებენ და ჭორაძრა ფალთაიეთი ულეთი ეიიტანონ ფეფლი როგორც მიტინეგებზე, ისე ეიზეოებში.

სინდეფიდი და შეუფენრეგელი.

ეიმეორეთი, ფლეს ეიანთეთებული ფოზუნ-ეგეი არ ეიანფლეგს, ეიეფლეფლიანეგ ფოპეზეფ ეფეფლეთეს ეიანტეეიანეს ეიფლეს ჩეენინ ძალ-ფინინი უნდა ეიფლეფლინეეთ, სეეროი ფისერეა-ეეეს—ძეეეი ეენეფეფლანეეს სეფეფლანიდ ფანა-ფეეეს,—სეეროი ძალფინინ უნდა ფოხეეს, ამ ეეთხეეეში ფეეეიეფეი ფეეეეს ეიანი ერთი-ნი ეეოი და ეიოიეეეე უნდა ეიეეეენეო, ფეეეეს ამა-ეეე ფრანს ეეფეეა და ეიოი ეეეეეენეეა ეანფეეეეეა-ბეეს ხეეფს არ უნდა ეეფალეეი, რანეეეს ეეეეფალ-ეეეეეის ერთი ფოპეეეი ფეეხანი სეეორეფ ეეეეეს ანრს. არ უნდა ფეეეეეეეოი ეს, რიგ ანე ეეეეეეე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მაშ, ამხანაგებო, ნუ აუფუჭებთ და ალბარეთ ის, რაც ასე საკმარო ჩვენი ერის წარმატებისა და რუსეთის რევოლიუციის გაფურჩქნისათვის.

ვიცხოთ თავი ჩვენი!

გაუმარჯოს რუსეთის რევოლიუციას!

გაუმარჯოს რუსეთის მებრძოლ დემოკრატიას—შუა ხალხს და ჯარს!

გაუმარჯოს საქართველოს ტერიტორიალურ ავტონომიას.

იოსებ იმედაშვილი

ქ. თელავი.
მარტის 19, 1917 წ.

ქალწული

შეიყვარა ასულმა შორეული სახე შორეულ ვაჟისა.

შეიყვარა ჩუხჩუხა რუ, ველურ ვარდით შემკობილი.

შეიყვარა კლდის ნაპრალი, რუს პირს მდგარე... იმ ქვიდან ესმოდა ნართავი ხმები დამწველ ტრფობისა.

მასზე იჯდა ყმა მწუხრისას, მთვარიან ღამეს სიმღერის ღმერთი, ოცნების ყრმა, ვაჟი ლამაზი და ტკბილ ხმათა ჩქერში ალიგლიგებდა რულში განაბულ ზურმუხტ ბუნებას.

რუ რაკრაკებდა და მის მკერდზე მოცეცხვა ვერცხლის ფერ ქაფლში, ვით მარგალიტნი, სცვიოდა ხმები სიმთა მგერისა...

და იქ, ტყის პირად, მწვანე ველობზე, ბროლის კოშკში, აივნზე გადმომდგარი, თმადაშლილი ქალწული ფრთობის ცეცხლში იწვებოდა, იფერფლებოდა, სიმღერით მთვრალი, ლოცვად შემდგარი სიყვარულის ღმერთს ევედრებოდა.....

და გაშალა ფაქიზ ოცნებამ ასულისამ ქათქათა ტილო, დიადი გრძნობის ოქროს ჩარჩოს გადაკერადა... გაირინდა... იდუმალების ბინდმა მოიცვა... შემოქმედებამ ტურფა ვაჟის მკრთალი სახე ააცახცახა.....

და გაბრწყინდა ღვთიური ცეცხლის ღვთიურ შუქზე სახე წარმტაცი მეფე ვაჟისა, თვარ ტილოზე გადაშალა მშვენება მზისა.

ქნარი უპყრია ახოვანს, ტანადს, ტურფას მარდის, ღიმი დაკრთის, ღიმი ოქროს სახეს ლამაზს, სახეს ვარდისფერს და გაჰსცქერის მედიდურად მთათა მწვერვალებს მძიმე ღრუბლებში თავგადაეფულებს...

ლამაზია ოცნების ვარდი, ოცნების ფილა! ლამაზია, მხნე და მკვირცხლი ოცნების ვაჟი!

—

ბინდმა მოიცვა გარემო. ქალწულმა ფარჩის სამოსელი მხრებზე მოისხა და რუს ეწვინა, წელზე შემომდგარ ბიბინე მდელოს ფარჩის კალთები შემოიხვია და, შავი ტალღა უკუნი მისთა მთრთოლვარე მკერდზე კდემოსილმა ჩამოირხია.

ყვავილებში დგას, მდელოს ტალღებში გარინდული ქალწული ქალი და იშმუშნის ფრიალა საბურს კანკალა ხელით... ვაჟის ლოდინში გული ელვეა.. სდუმს ყოველივე. ლამაზს მიდგმის ტკბილ სიზმარში ჩასვენებია.....

და გაირღვა გულჩათხრობილი მიდგმის ბინდი.

ნელის-ნელა კლდის ნაპრალზე შავი ჩვენება გამოისახა და აღიმართა ახმახი ვაჟი, უშვერი ცხვერით, უზამშოის ვეება ქნარი გადეკიდნია.

და შეახო ტლანქი ხელი იდუმალ სიმებს და მოისმა ქალწულის ნაღვლით სავსე ამონაკვნესი.

ასულს, დათუთქულს სანანადობით, ცრემლის თასიდან მწარე კურცხლები ჩამოედინა... და დაბნელდა ოცნების ვაჟი. ოცნების ვაჟს შავი ღრუბლები გადაეფარა.

გ. დათიაშვილი

ალმობრწყინდა

ალმობრწყინდა მზისა შუქი,
ლამეს ფერი დაეკარგა;
ცამ მანდილი იძრო მუქი,—
მზის სხივებით მოიქარგა...
იადონმა მორთო სტვენა,
ბალჩა-ბალებს დაუბინა,—
მეც ვიგრძენი შვება-ლხენა,
გულს სიმე მოეფინა!..

ქ. ძიძაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

წითელი დროშა

გაზაფხულის მზე კრთის და ცჭრიილებს,
თავისუფალი ხმალი კრიალებს;
წითელი დროშა წითლად ირხევა,
წითელი დროშა კოხტად ფრიალებს,
თავისუფლების ბრწყინვალე შუქი
მტერს და ორგულებს უბნელებს თვალებს;
წითელი ლენტი შვენის ვაჟკაცებს,
წითელი ლენტი უხდება ქალებს.

—

ბედმა უმუხთლა ძველსა ბატონებს,
სუსტთან ძლიერებს, ძლიერთან მხდალებს!
აზრის დამხშველებს, სიმართლის მკვლელებს
დღეს ბორკილებით უბოჭვენ ხელებს

—

წრფელი სალამი შორეულ გმირებს,
ვინც თვისი სისხლით რწყვენ მინდორ ველებს;
წრფელი სალამი ჯარს თავისუფალს,
უებრო მებრძოლთ სამშობლოს მცველებს.

—

გაზაფხულის მზე კრთის და ცქრიალებს
თავისუფალი ხმალი კრიალებს,
წითელი დროშა წითლად ირხევა
წითელი დროშა კოხტად ფრიალებს! .

საფო მგელაძე

შვების ბაღში

დღეს დილაზე შვების ბაღში ახლად გაშლილ ვარდებს
ბულბულები უამბობდნენ საამდროვო ზღაპრებს.
უამბობდნენ, მზის სხივები ვით ებრძოდნენ ზამთარს,
რომ ვარდების არსებობა არ მოესპო აფთარს.
მზის სხივები შეიკრიბნენ, ყველა ერთის ძალით
ეკვეთნენ და დაამარცხეს, დასწვეს ცეცხლის ალით.
მცირე ხანის ბრძოლის შემდეგ განუტევა სული
და მის ნაცვლად მეფედ დასვეს ტურფა გაზაფხული!..

ზ. ზემო-ხანდაკელი

ჯარის-კაცი

(ნობათად განმანთავისუფლებელ მხედრობას)

სადარაჯოზე ვდგევარ რუხი ფარაჯიანი,
მამული ჩემი ჩემით არის დარაჯიანი.
და ვაი, მტერსა! თუ გაჰბედოს—ჰლახოს სამძღვარი,
მას ჩემი რისხვის უპირველეს წალეკავს ღვარი.
მე დარაჯი ვარ, ჯარის კაცი; ვიცავ სამშობლოს,
მისდამი ტრფობით, უკვდავს ვიდგამ, ძეგლს საამსოფლოს...

ს. ერთაწმინდელი

მოწოდება

ზოგჯერ თქმა სჯობს არა თქმასა!

დადგა დრო და უნდა ითქვას ის, რაც მძიმე ლოდად აწევს ყოველ ჭეშმარიტ ქართველ დემოკრატს, მაგრამ პარტიულ დისციპლინის ანუ ტაქტიკური მოსაზრების გამო ბაგენი ვერ დაუძრავს.

ეს არის საქართველოს ტერიტორიალური ავტონომია

როგორც თევზი უწყლოდ, ჩიტი—უჰაეროდ, ისე ქართველი ხალხი უავტონომიოდ ვერ გასძლებს, თუ მას ჰსურს თავისუფლად ისუნთქოს პოლიტიკურად და ეკონომიურად ფრთა გაშალოს.

მიწა და თავი უფლება,—აი რას გაიძახის რუსის რევოლიუციონერი გლეხი.

მიწა-წყალი და უფლება,—აი რა უნდა მოითხოვოს ქართველმა ხალხმა.

ესე იგი ქართველმა ხალხმა უნდა მოითხოვოს ტერიტორიალური ავტონომია.

მაგრამ ამითი ჩვენს ძმა რუსებსა და სხვა ერთ როდი გამოვეთიშებით: საერთო ჭირსა და ლხინში ერთად, საოჯახო-შინაურ საქმეებში თავთავისთვის ვიქნებით.

ჩვენი ქვეყნის საკეთილდღეოდ ყველამ ახლავე უნდა აღიაროს ის, რაც ასე საჭიროა და რაც დღეს არა ხვალ, რაკი ხალხი გათვითცნობიერდება, თვითონ მოითხოვს, მაგრამ ვაი თუ მერე გვიან იყოს.

მაშ გადალახეთ რუბიკანი.

ავტონომისტებო სრულიად საქართველოისა, შეერთდით!

იოსებ არიმათიელი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

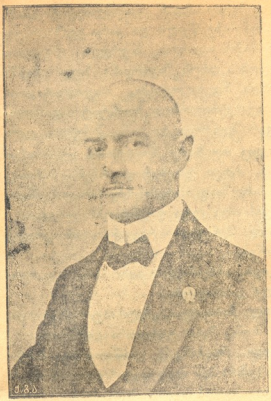

სერგო ჯაფარიძე
პირველ სათათბიროს წევრად ნამყოფი. კიკეიელ ვეკილთა საბჭოს თავჯდომარე.

მ. ვ. როძიანკო
სახემწიფო სათათბიროს თავმჯდომარე, რომლის თავმჯდომარეობითაც შესდგა აღმასრულებელი კომიტეტი. ამ კომიტეტმა დაამხო ძველი მთავრობა და ახალი შეადგინა.

ნიჭის ძალა

იოსებ დავითაშვილის ცხოვრებიდან

ხამ სურათად

სურათი მეორე

(თბილისში: მტკვრის ახლო. სახლი იოსების უფროსი ძმისა).

I

იოსები (მაკიდასთან ზის. წინ წიგნები უდაგია. სწერს, ხან კიადომებს, ხან დაფიქრდება). ოჰ, ვენაცვალე ღმერთსა! ეს კარგი ლექსი მომვიდა... (ეთხუდობს).

რამ დაკაშრა შე ოხერო
დარიბების ბედის წყარო!
ამოდუდდი, რომ ქვეყანა
ერთანიარად გაახარო!
მე გულსა მწვავს ეს სოფელი
ორნიარად გაუოფილი:
ბედით ნაკრეულ უდგოოდ სტანჯავს
თავის ბედით კმაყოფილი... (ნაფიქრდება).

II

სალომე (დარეუხული შემოდა. ხელში დიდი კოკა უჭირავს). ეე! ჭკუის კოლოფო! რას გაშტერებულხარ? წადი, მტკვრიდან წყალი ამომიტანე!

იოსები (გამოერკვევა). ძალოვან! აბა, ყური დამიგდე, რა კარგი ლექსი დავწერე... აი, წაგიკითხო:

რამ დაკაშრა შე ოხერო
დარიბების ბედის წყარო...

სალ. (შეწუხებულებს). არ მინდა შენი წაკითხვა! მეჩქარება... შეშაც დასაპრელია!

იოს. (გაბუსხლისდება). ძალოვან! შენი პირიმე! ჯერ წაგიკითხამ და მერე ამოვიტან წყალსა. შეშასაც დავჭრი. აი, მოკლე ლექსია, სულ რვა სტრიქონი...

სალ. წაიღე ეშეთ!.. მე შენ გეუბნები, პეტრობას თავი დაანებე! ეგ შენ პუოს არ გაკმეევს... ყურებიდან ბამბა გამოიღე, კარგად

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გაიგონე! წიგნი სწავლულებმა უნდა იკითხონ... რა შენი საქმეა ლექსობა... ეჰაა კოკა! (წინ დაუდგამს).

ილო. (გულნაკლულად). რახან არ გინდა, არ წაგიკითხამ... ქალადლს უბეში ჩაიდებს, კოკას ადებს და ვაჯს).

სალ. (ბუზდუნებს) დაიწყებენ ფილოსოფოსობას... აქ ამდენი საქმისთვის თავი ვერ ამირთმევია, ეგ ლექსების ბდაღნას მოჰყოლია... (ბაღიდან წიგნებს აჭერეფს და თახსაში შეჭერის) ოხრათაც დარჩენილხართ, ეჰაანდე!..

III

გივი. (შემოვა. ხელში ტუდი უჭირავს). დედაკაცო! გაგიქედ თუ რა დაგემართა?

სალ. (მოუბრუნდება). გაგიქედი კიდეც და გასულელდი კიდეც!

გივი. მაშ კედლებს რას ეჩხუბები?

სალ. კედლებს კი არ ვეჩხუბები, ჩემ მშვენიერ მაზლზე მოგახსენებ...

გივი. რა ამბავია?

სალ. ის ამბავია, რომ წყალზე არ მგზავნებოდა.. ძლივ დავაწერინე პირჯვარი...

გივი დავაჯერო. უარი გითხრა?

სალ. შენ მაინც ჩემი არიფერი გჯერა... რატომ არ უნდა გამიგონოს? ამაგი მაქვს... შვილივით გამიზრდია?.. ოჯახი მაგან შეიქმნა...

გივი. ეხლა ხომ აღარ გიქამს? პირიქით შენ გაქშევს...

სალ. ამა რას მაქშევს? ხანდახან რომ ორიოდე გირვანქა პურს მოიტანს და ორიოდე შაურს გადმოჰყრის ხოლმე, დიდი რამ ნუ გგონია შენ ისა... ბევრი მართებს ჯერ, ბევრი... ერთი მტკაველი იყო, გერივით რომ დამახვევდრე სახლში...

გივი (დაირუხება). შენ იცი! ე ცულის უუა არ გამომტყუო თავში! ჩემ ძმაზე გერს ნუ იძახი.

სალ. მაშ არა, იმისმა სიცოცხლემ, მოციქულს დაუძახებ! შენი ძმა რომ არის, იმიტომ ექომაგები... მოთავისე ხარ...

გივი. რას ვექომაგებ?, შე ოჯახ ამოსაწყვეტო! ნათქვამია: „ქათამი წყალს დალევს, ღმერთს შეხედავსო“. პატარაობიდანვე ჩვენი მარჯვენა ხელი ეგა ყოფილა: ბატონის ვალი გვემართა, მაგან გადაგვწყვეტა, ლის აშენებაზე წყალი და კირი გვიზიდა, საჩაიეში ბიქის ადგილას ბევრჯერ უშველია, ზაგირდობის დროს შაგირდანა სულ სახლში მოჰქონდა. მაგ საცოდავმა, თავისთვის კი— თავის გულკეთილობით საოსტატო დასალოცავ ვერ შეგრთვა და ეგრე ქარგლად დარჩა. ეხლაც თუ რამეს ზოულობს. გული აქეთ მოსწევს. როცა უსაქმურად რჩება, მაშინაც კიდევ სახლში ვეხმარება, სხვა რადა გინდა, რა ვიცი! არც ეგრე დაუნახამთა ვარგა..

სალ. შენ ისეთი რეგვენი ხარ, კიდეც გაგაგმინებ...

გივი. არხეინად იყავი: არც აგრეთი სულელი გახლავართ...

სალ. მართალია, „მეტრახტირე“ კი ხარ, მაგრამ მაინც შენი ტეტიაობა გემჩნევა...

გივი. (ხახხისკენ). დაიწყო კიდევ რატარუტი! (ამბობ) შენ „ადვოკატი“ ვერ გაჯობებს, რა უნდა გელაპარაკო... დაიქი ე ცული, ზაქარა ჭეშდელს გაჭეალსინე. წყალი რო მოიტანოს, შეშაც დაკერინე. მე მივდივარ.

სალ. (ცულს გამოართმევს და კედელზე მიაკუდებს). საღილად მოხვალ?

გივი ნუ მომიცდი, სხვაგანა ვარ დაპატიჟებული. (ვაჯს).

სალ. (ხახხისკენ). კარგად კი მყავს ქმარი ხელში დაკერილი, მინდა მივატრიალებ, მინდა მოვატრიალებ...

IV

ილო. (ქშენით შემოვა. კოკა მხარზე უდგეს. ძლივს ჩამოადგებს). უუ, დავიღალე! ყინული ჩამიტყდა და ვინღაცამ წყალში ჩავარდი...

სალ. ნეტა არ მინდოდა, კოკა გაგტეოდა, მაშინ ნახავდი შენს ყოფასა!

ილო. მე რომ დავიხრჩობოდი, მაშინ რაღას იტყოდი, ძალო?

სალ. დიდი საქმე მოხდებოდა, ბევრი, ბევრი ერთი მელექსე დაჰკლებოდა ქვეყანასა...

ილო. (ამოოხვრებს). ეჰ ძალო! არ მეგონა თუ აგრე გამიეტებდი! მომეცი ცული, შეშა დავჭრა.

სალ. (ეზეკენებს). ამენდა კედელზეა მიყუდებული. ქაა არ მოახვედრო. ახალი გალესილია, პირი დაუწლუნგდება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იოს. (ტუჯს ალიგებს). ერთი რამე უნდა შეგეხვეწო, ძალო.

სალ. თქვი რა გინდა?

იოს. დღეს ორი ამბანაგი მოვა ჩემთან. ცოტა სალაპარაკო გვაქვს.. შენი პირიმე, გაჯავრებული ნუ ეჩვენები!

სალ. სპეიტრო გეკენბათ რამე! ჯერ შეშა დასჭერი და მერე რაც გინდათ, ქენით.

იოს. ეგრე, შენი პირიმე! (კაკუნ. ცოტა ხანს უკან მოალმის შეშის ჭრის ხმა).

სალ. (ბუზდუნით ფუსფუსებს)- კარგი ბიჭია, მაგრამ ცოტა ეგ არ მომწონს მაგისი, რომ რაღეგებსაც ბღაჯნის... სულ ვიდაც ღარიბებისთვის ფიქრობს.. თავისი თავი დავიწყებია და სხვებს უნდა უშველოს... მოთომ „სოციალობს“... რადაცა უნდა გახდეს... იმდენი რა ეთხრა მაგას, რაც არა შეეძლოს-რა... საცოდავი.. „ვრაშიცა“ გაუთავებიათ, ისინი ვერას აკეთებენ და მაგან რა უნდა გაარიგოს.. რომელი სწავლული ეგ არის... სკოლა თვალით არ უნახავს და სასწავლებელი... (ალმის ფუსფუსი. ტუჯის ხმა შესწყდება) ოჰო, ამფსონები მოუვიდნენ! აქედან გავეცალო, თორემ ეგენი მეც „გამოსოციალებენ...“ (კაკუნ).

V

იოს. (შაქრის და ვასის წინ მოუძღვება). მობძანდით, ჩემო მეგობრებო! სახლში მობრძანდით! დიდებულთა ზოთამ დაგვიწერა: „ვინც მეგობარსა არ ეძებს იგი თავისა მტერიაო“. ჩვენც ჩვენის მეგობრობი ისეთი კავშირი უნდა შეეკართ რომ: ეზომძისათვის თავი ჭირსა არ დავრიდოთ და სიყვარული გზათ და ხიდად“ გავდოთ... მაშინ ავასრულებთ დიდი მოძღვრის დარიგებასა და ჩვენს მოვალეობასა.. დაბრძანდით. (სკამებს მასთაგზებს).

შაქრო და **ვასო**. (დასხდებიან). ოღონდაც, ოღონდაც...

იოს. აი. ჩემო კარგებო, რისთვის მოგიწვეიეთ: ძალიან ცუდ პირობებში ვცხოვრობთ... ბნელი კანონი ყველას სულს გვიხუთავს... ნამეტნავად შშრომელი ხალხს... ხუთი კაცი ერთად ვერ შეეკრებილვართ, რომ ჩვენს ჭირ-ვარამზედ თავისუფლათ ვილაპარაკოთ... ყველანი ჩვენს ზურგზედ პარპაშობენ, ვეზიგრამენ, ადამიანებად არა გვთლიან,.. ეს სულ ჩვენი ბრალია... ერთი პირი არა გვაქვს... ერთმანერთის კარგი გვშურს... წიგნებს არა ვკითხულობთ... მოფიქრებას გაურბივართ. ბოლოს ვიქსაბებთ და სხვები სარგებლობენ... ქარხნებში ერთი კაცი ორმოცს მანქანასავით გვხმარობს... ამიტომ სჯჭიროა, სხვა და სხვა უბნებში მოვაწყოთ ბინები, სადაც კიარა-უკმეებში თავს მოუყრით მშრომელ ახალგაზრდობას. წაუკითხავთ რჩეულ წიგნებს. აუხსნით ყველფერს, შევაყვარებთ მეცადინეობას და ავაცდენთ იმ ბრეწდე გზას, ეხლა რომ სარდაფებში ჰკარგავენ თავიანთ ტანჯვით ალებულ ქონებასა და გონებისა... მაშ შეუდგეთ საქმეს და მოვემზადოთ საუკუნოებით შეუქედილ ბორკილების დასამსხვრევად!..

შაქრო და **ვასო** (ალტაებუდგები). შეუდგეთ, შეუდგეთ, ჩვენო იოსებ!

იოს. თუ ჩვენ ღარიბებმა არ ვუპატრნეთ ჩვენსავით დაჩაგრულ ღარიბებს, სხვები ძალიან არ გაიცხელებენ თავებსა, თუმცა იმათშიაც მოიპოვებიან თათოოროლა მნათობნი, რომელნაც მხოლოდ გვიქადაგებენენ, საქმე კი ჩვენ უნდა გავაკეთოთ.. დიდებულმა ილიამ ბრძანა:

რომ ბედშა მუოფი შენ ძმაკ მიკაჩნდეს,
ეს ვერაფერი სიყვარულია,
სამშე ის არის კაცს ის უყვარდეს
ვინც ბედისაგან დაჩაგრულია...

შაქრო. დიდება მაგის მთქმელს... ჩვენც მაგიტომ მოვეფიდეთ, ჩაგრულთა მოსაარჩენად! გაავიძეს წინ და მოგვეყვანით ეკენ...

ვასო. ჩვენო გონებაინ ამხსნელო, იოსებ! შენშა ლეკესებმა ისეთი გაგლენა იქონია ჩემზე, რომ არა მგონია ვინმემ ეკან დამახვევნოს სიმართლის გზიდან... გვინდა, სულ შენთან ვიყვეთ და გვეკალაპარაკებოდე...

იოს. ჩემი ბედნიერებაც ეგ არის, მეგობრებო! თუმცა ზოგნი ჩემ ტანჯვით დაწერილ ლეკესებს არხეინად წაიკითხავენ, მაგრამ მე მაინც კალამს ხელიდან არ გავაგდებ, ვიდრე შემეძლება სამსახური გაუწიო ჩემ ალმზრდელ ქვეყანასა...

შაქრო. ჩაგრულთა და ქვრივ-ობოლთა სანუგეშოდ...

ვასო. (ხელნაი). შენი ჭირიმე, იოსებ,

ამბა ის ლექსი გვითხარი შენ თავზე რო გაქვს **დაწერილი!** ეხოლოდ სიმღერითა თქვი. იმ დღეს რო იმღერე, სულ სხვანაირად მომხვდა გულზე...

იოს. ოღონდ მიბრძანეთ და მზათა ვარ თქვენი სიამოვნებისათვის... (ტაბიდ ჭაბუნ მღერის.)

სოფლელი გლეხის შვილი ვარ,
მუჭადია გამოზრდილია,
ულელი, ზოხის ამბავ.
ქალაქნი კაცვეთილია.
ობოლი დაკარი ლეგლამამ
დრო მაგვ ვასაწერია,
სიცოცხლ კი ვარდსა დაკვეტ
ოქ ზხვალა ეკლის ძირია.
მამაც ამ რაკად ტანჯულა,
ვით ვიტანჯები შვილია,
თუმცა სოფელი ბევრი მაქვს,
ვერ კოთილია პირია.

შაქრო. (ტაშით დაუკიდდებულებს). ოჰ, შენი პირიმე იოსებ! სულ ღვიძლებში დამიარა...

ვასო (ტაშის შემდეგ). ჩვენისთანა გლეხებს რომ არიგებ, ეხლი ის ლექსი გვიმღერე. არ დაიზარო, თუ ღმერთი გვიყვარს! აი გეხვეწებით ორივენი...

იოს. ეგ ლექსი დოესში რომ ბატონს ვემსახურებოდი ვალში, მაშინ დავწერე. ვასრულებ თქვენს თხოვნას. (მღერის).

გალუსებმა წოკნი ვასწყვდოთ,
ეს ჯარის ჩვენი ვადეთ;
გუეფოფა რაც რომ გეკეძინა
დროა ეკუალდით თავადეთ..,
ჯარეული დაეზაგერინოთ,
და ჯარე ითმინოთ სხვანაი,
ეგეფდაშ ეშრომეთ ძმურათა,
არ დაიშუროთ ჯანინ!..
მე კარგსა რასეს ეკარჩევთ,
მადეს თქვენ ზე ჭკიანეს:
სწყალა ბნელიან ფაანნი,
სწყალა ცხოვრებისა ხადეს.

შაქრო. (კიდევ ტაშით). იოცალლე, იოსებ, იოცალლე პატიოსან მუშების სასახელოდ.

VI

ხალ. (ორჯერ სამჯერ შემოაგ და ეკვა. ფუსფუსებს, თან ბუზღუნებს) აღარ გაათავებენ.. გული გამიწარილია ამათმა ტაშმა და ყაყანმა... გარეთ რომ შემოიხედონ, „პუნტი“ უნდა ეგონოთ და ეგალა მაკლია, „პოლიცია“ თავზე დამადგეს...

იოს. (ცდილობს ამბანაგების ეურადღება მიაპყროს, რომ, სიცოცხლე ბუზღუნი შეუნანებია დარნეს). ასე ჩემი მეგობრები! მუშები სულ ასე უნდა ემღეროდეთ:

მუშა ვარ და ეიდეკ ვიცი მუშის ბედი თუ რაც ეარა,
ის ეედლში შებეშდა ქედ-მიდრეკეთ როგორც ხარი,
მის კარეუეულ მაკარ კანსა მეედამ რეცხვა ოფლის ღვარი,
შრომობს მუშა, თან დიდანებს, ეკონდება მატ-ხაოარი.
ეკონდება და მხნეედება, პირეკეარის წერაი შრომ-მს არ გრძნობს.
ვაშ, ვაშ მუშა ხალხსა, ღმერთმა მუშეს ეკუ-მარკოს!..

ვასო. (ადგრთოფანებით) გაუმარჯოს პატიოსან მუშებსა!

შაქრო. (ტაშის შემდეგ შეუმზერეედან წამოდგებაა. რაადგანაც სიდამეს ბუზღუნს ეურს მაკეკრავს). წაიდეთ, ვასო! როგორც იოსებმა დაგვარიგა, მეორე კვირას ჩვენსა შეეკრიბოთ...

ვასო (ადგება). წაიდეთ, შეუდგეთ საქმეს... გამარჯვებით, იოსებ! (ხელს ჩაბაართ-მეეენ).

იოს. (კარებამდინ მიჰყვება). ნურას უკაცრავად, თქვენი პირიმე!..

შაქრო (მაბრუნდება). ბიდიშები არ იყვეს... განა ჩვენ არ ვიცით. . მეშვიდობით! (ეკადენ).

იოს. მეშვიდობით! მეშვიდობით! (წიგნებს ადაწყეებს ძაბანს).

ხალ. აღარ უნდა გაგეთავებინათ, ბიკო! რო გაბითი და გაბითი, ერთიც ენახოო, „პოლიცია“ თავზე დაგდგომოდათ, რა პასუხი უნდა მიგეცეთ?

იოს. (სიეეეფდურად). რა იყო ძალეუაჩემო, რომ ცოტა მოგეთმინნ? რაზე შემარცხვინე ი უცხო ხალხთან?

ხალ. (ოეკადრისებს). შენ იცი! სიტყვას ნუ მიბრუნებ! შენი ლექსები დიდი რამე ნუ გგონია! მაგითი შენ მამასავით მოამაგე ძმის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სახელსა და გვარს არცხვენ, სხვა არაფერი!..

იოს. (გულჩათუთქული). ოჰ, ძალუაჩემო! რომ იცოდე რა რიგად მიკლამ გულს მაგ სიტყვებით... (ტრაბლები მოუვა) რად მექცევით ეგრე უწყალოდ? რა დამიშავებია თქვენთვის ობოლმა თვალებმა პირველად შენ დაგინახა დედის ადგილას, მაგრამ იმ დღიდანვე ცივი გული დამიხდა შენს უბეში!.. ამაოდ მწყუროდა მშობლის ალერსი, როგორც მინდორში მარტოდ ამოსული ყვავილის წყალი... არ მახსოვს შენგან არც ერთხელ დაყვავება წახალისება, ნუგეში, რომ მაკმაური ენინ ერთი წუთით მაინც მომეკლა ოდესმე... არც ერთხელ, არც ერთხელ არ წაგითამამებივარ... შენში ჯიგარი ვერ დავინახე... ნუ თუ დედაჩემიც აგრეთი ცივი იქნებოდა!.. დედავ, დედავ! სადა ხარ? ნუთუ სიფლავში მაინც არა გრძნობ შენი უბედური იოსების პატარობიდანვე ძუძუ დანატრულებლ ობლობას!.. (ტირის).

სალ. (ბოდეებული უფროვის). რაგის მიჰკარაკის..,

იოს. არა, აქ ვედარ ავიტან ცხოვრებას... უნდა სხვაგან ვეძებო სავანე, მაგრამ ნამდვილი დედის სად იპოვნი გულო!... (კანკალიდან კედმოსდაგეს თავის დოგინს და ჩარსაფში შეახტეგეს).

სალ. (კიმორკვეგეს). კარგი, გეყოფა სულელობა! დაიწყე ლოგინი თავის ალაგას!

იოს. (აიკიდეს ზურგზე). მშვიდობით, ამდენი ხნის ამაგო! ნშვიდობით, ორე-პარეგ! ობოლი იოსები მეორედ აღარ დაბრუნდება ამ სახლში.. (მიდის).

სალ. (კაჭეფურეს). იოსებ, დაბრუნდი!

იოს. (მოისეფეს). მოკვდა გული, ძალუაჩემო! კვერცხი რომ გატყდება, აღარ გამოეულდება... (კაკვ).

სალ. (წადგება კარეამდინ). იოსებ!

გიგო თეძმისხევეული
ფარდა

(დასასრული იქნება)

ოცნების მხარე

ანუ

რად მიუვარს ფინეთი? *)

წარმოადგინე, მკითხველო, თავადა-ეუნდეფდა, ეზრა-მაზარი ულამანი, სადაც მგზავრს სუდი და ბუდი ეხუფება ეუნდეფთით, თუ სიტყვაბანაკებით. მერე ხომ მოგეხსენებით, რა არის ულამანი?—ეს ერთფერადობა, ბალხრეუფდი, ეზერი ადგილები, სადაც მგზავრი მხოდოდ მარტო სიცხისაკან ბახეფებულ ქვების და ქეფშის კარდა სხვას არაფერს ამჩნეუს. ოქვენ ხანდახან მოედი დღეები უნდა ითრიო, ბაიბრიო ოდი, ორმოდი თუ მეტი ვერსი მანძილი, რომ ეაზეფდეთ სადმე მეენარეუდობას, ეუდს, ე. ი. ოაზისს, ანუ კორდს. ამიტომაც ძალიან დიდ ბაკბრეფებს ბანიდგამ ქარავანი ამ ძნელდა სასიარეფდ ულამანოში. რა ეუფდებოდა მგზავრსა, რომ ეაკ-იქ, ულამანში არ ეაზეუდეს ხოდმე ამ ოაზისსებს, სადაც მას ეაშუადება ეძლეუს შეეუხებეული სუდი და ბუდი მოიბრუნოს და დაიეუნარის?

სეორედ ასეთი ერთიდ ერთს ოაზისს ეარმოადგენს დღეს ფინეთი რუსეთის ერეფდ ამბეარიაში.

ეიკეგორი?—ეი ფაქტები: ამ ბეენთეის საოფნებიდ ქეეყანას არდ ერთი თავისი შეიდი არ ბეუეორავს (ეარ-ეარობიდი მაინც) რეგორც დღეეანდელდ ეარ არ ბაკთიდ სისიდის ეეგიებში, ეარედეა ამის ეანაეიოარბედ იმეიში, რეგორც მეგ რუს-ია ბაბოიაის და სხვა; არც ერთი ეეკ, ცოდი თუ და არ ატერებეუდა აქ შეარედ მთავთეის ძეირფასი ბანაკარგანა ეაშა; აქ არც ერთი ბაბა-სიოეეედი არ ბაცდიერებეუდა ეანსაიდი ბეეეაბებიით და მთა ადაკეს არ ბაამრეფდებეუდან ქეარდ-ბაცდ-ეეაბუბეკეები, რომეიდნიც ეეეენი რეგორც ტეეის ნაადარნი, ადარეთის ინდოანეს: არც ქაადს, და არც კაბეს, არც ადიეს და არც ბატერა-ქორფეეს. აქ სიმშიაეს და ეეზიიმი კაბეარეეეს არ ბაუეეკეეს ტეხეი ბბანებდობაის; აქ ბეეხეარეეთ ეაერთი რეგეეი არ კანაბეეეარებეედა რეგორც ეეენეი კეერთხეედდ ქეეეანაზე; აქ ეაიმშიაბდიან არ ბაეებრეენდებიან ეეკინ-ბრეთდ ეეიდე-

*) ეს წერილი რევოლიუციის წინანდაა მიდებული. რედ.

ბის მაკეარ დასახიზრებულ-დაკუტებული ამ სიშინელ ოფში.

მხოლოდ იქ ფინეთში სუნთქავენ დღეს თავისუფლად (შეადარეთო, რასაკვირველია, ამშერიის დასაბრუნ ქვეშეფრდმეთანს); შეიძლება და მოწამდელად ჭეოს ამ ზხილდ. იქ ორის ადგილებულნი ბედნიერნი ზედნი სუფიანს (ფინეთის); ჩვენში თუ ეფიდობის მიერეფში ოფდეს ხალი, და ნახეკვირზე მეტი წერა-კითხვის არ მდგიდეს—იქ, ფინეთში, რომ ძალიანც მოანდომოო წერა-კითხვის არა მეფიდეს ეკრა ჭეშიანებ; ჩვენში თუ ბერეკედ განეოფიდების მოწაფეს არ დაკაწეეებინეო რუსედი ენის სწავლა ყურეკაოთ და მოგთქეაშეი—მაშინ, რადეკაც იქაეთი სტეკანტრობა და ინტელიგენტეია უმიდდესი სწავლდიო ადეშეფიდი—აწერეთ ადგ ბალეფ ბანდ ბალეფ ენის ტოდანაზე, და თუ ეანშეეშ რაიეეე ოდეს, ისიც სეეეკედ-ეეეოდ! ჩვენშეი რომ მოკედ მაზრა შეიმაიარ ხოფდეკ ბანნაის ხსენების ეკრ ნანხეკეთ,—იქ კი ადგილ ძეეეკსის ერთად ეკეეეეს ფინეთდი ხასეფოფთვეკ ეკ ხიფკეზეს; ოთოფშინის ეეეკდის სათითოდ სეეეთარი ბანნი აქეს მიდგმული ხასდთან; ზაპმორანთი კეეერაში ერთეფდ ან ორეეკედ ბანაობს, ზაფხეფდობით კი—ეეეოდ დდე.

ჩვენი დამოეეეოდებდობის დაკარკეესთანაკეკ დდეეშდე ჩვენ არაეშე თუ ეეშიდდესი ერთეენედი სასწეკდებედი არ მოგეეეპრეკეს, არაეშედ სასეეეადო და ბაბადიდ კი, მაშინ, რადეკაც ფინეთში ეეეინდ ერთეეფედი ეენიეეერსიტეტი, ჯერ კიდეკ 1640 წ. ხდაინ, ეეფინი ეეფდეკებინი პატარა რეეხეეფდიკეს წარმოადგენს! ამას კარგა, იქ არის კიდეკ სხვა ეეეიდესი სასწეკდებედები: სასფდეკთ, ეეეეეეეეეეა, ეაინეეეეერა, ეაშეეეეკ და სხვა, მაშინ ოდეკეეა ეეერთის მორანეეე სახეეეეეოფიეეეეეეეეეე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლიდ მტრის ხელშია. ვეიხვემიონესი თვისი გრძნეულელი და მოამჟადლებელი დაკვრთო ჭეიხურ-ზე და სიმღერით ანიანეს ბერებს: „ხამშია“ ბა-ვეკრდეს ხელში და ეკმაოსწყვეს ზღვაო სახლისკენ, თავის შეეგობრებთო. მაგრამ დედოფალი „ბოროდასი“ ეკმოიდეიძეს და რა ეეედაეეერს სენობას, ეკრალიქეეეეს ირწოეეან და ლეედეეენეს ეეემრავი ჯარით. შეიძრდაეეეის დრმა „სიიმშა“ ამსოეეეიდეს, რაის ეკმოდ მხოლოდ რამდენიმე ნაწილი ადწეეეს თვის ქეეეეანას. შეედეეე „ბოროდი“ დამოიწიალეეეედ იეეეეეს. ვეიხვემიონეესი ბოდალს თავის ქეეეეანას და ეეეეერაბეს სტეეეეეეს და ეეეეეეეს ადაკეს ქრისტე ღმერთს; თვეეეთ კი ნაეეეთ ეკეეეეეეეეეეეს ტაესკენ. თვისი საეეეეეეედი ჩაბეეეი და შიარეეეი მან ეეეეეეეეეს თავის ერს სამარადისო სახსოვრად; ეეეეეეეეეეე

ლი ის. რამიშვილი და ნნ. პეტროგრადს დაბრუნდენ, სადაც დიდი ზეიმით შეეგებნენ.

ბაკალინის სოციალდემოკრატიულ ორგანიზაციების ყრილობა მოკლე ხანში გაიმართება.

ბარე-კაბეთის სოფლებში თითქმის ყველგან შესდგა ადგილობრივი კომიტეტები. ავტონომიურად მოქმედებენ.

რეა საათის სამუშაო დღე შემოიღეს.

ახალდება დემოკრატიულ-რესპუბლიკანური პარტია.

ბლეხთა კაბეშირეთა მოქმედება განაახლა. ფიქრობენ საკუთარი ბანდიის გამოცემას.

ბეშერ პროფკავშირი აღმოაჩინეს პარტიულ მუშაკთა შორის.

რევოლუციის მსხვერპლთა დაკრძალვის დღე რუსეთში დანიშნა მარტის 23, ჩვენში—25-ის.

სოციალდემოკრატიულ მუშთა პარტიის ადგილობრივ წევრთა კრება გაიმართება დღეს.

ა. ეკიბანიძე ნ. ოლიდანიას დეპეშით სთხოვა, მოარიგეთ პარტიული და ნაციონალური უთანხმოება, რ-ლეა ძლიერ საჭიროა საერთო დემოკრატიული წყობილების დასამყარებლადო.

— **ახალი ფიქნაკი** „ნაწერები ნატ. გიგაურ აბაევ-გაბაონელისა" (თბ. 1917 წ., 24 გვ., ფასი 20 კ.), მივიღეთ. წიგნაკში მოთავსებულია წერილები ლეკსები და სხ.

— **„თეატრი და ცხოვრების"** ფონდის სასარგებლოდ მივიღეთ: 1) გ. მაღრ. ძისაგან 3 მან. (თებერვლისა); 2) ნატ. გ. გიგაურ-გაბაევ-გაბაონელისაგან—2 მ. შემომწირველთ რედაქციამ მადლობას უძღვნის.

— იოსებ დავითაშვილის ხსოვნის აღსანიშნავი ღილა-სალამი, რომელიც გასულ კვირას უნდა გამართულიყო, სამკვირეულოდ გადაიდო. თელვადის მოწონაეე ჰირნი ფიქრობენ, რაც შეიძლება ღირსეულად აღნიშნონ ეს დღე.

— კახეთში ამ აპრ წლის წინად უკოდმართიწესწყობილეეის მოწყალებით გ ყანაღებულმა ბიბეამ შარტის 13 თავის ნიენით ეიხსნეს იარაღი, თუალვის კომიტეტს ჩაბარეს (მხოლოდ თითო ხელი (ბიტოვეეი) და გაბუეეხდეს: დღეიდან ხალხი მთავრობის განკარგულებაში ეართო, რ-ფრიც ისმის, მთავეე ადეეთქვეთ ყველა ეაწაწყალ—ყ ჩაღეა ალაგმეე. ხალხი გ-ბარებული მათი საქეიელთან.

— ხელოვანთა კრება ქუთაისსში მარტ-ს 19 მოწვეთ იქმნნ გ. ტაბიძის თაოსნობით. კრებამ გადაწყვეტა ხელოვანთა სს-ნის დაარსება გაგვეგზავნა ირინა და ახალ მთავრობას მისალმების დეპეშა გაუგზავნეს.

შემოწირულება

◆ **პოლიციიკუთაა** სასარგებლოდ აკაკი ბაქრაძისაგან მივიღეთ 10 მან.

რედაქტორ-გამომცემელი იოსებ იმედაშვილი

„თეატრი და ცხოვრება"

ორი პრემიით წლიურად ღირს 8 მ., ნახევარი წლით 4 მ. 50 კ. ხელის მოწერა მიიღება თბილისში „სოლაანის" სტამბის კანტორაში მადათოვის კუნძ № 1, ფოსტით: Тифлисъ, ред. „Театри да Цховреба" — Іос. Имедашвили.

იბეჭდება და მოკლე ხანში გამოვა

უცხო სიტყვათა ლექსიკონი

შედგენ. **იოსებ იმედაშვილის** მიერ, მეორედ შესწორებულ-შესწორებული. მოგარაყებული ყდით, ხელის მოწერით ღირს 2 მ. 50 კ. გაწერვა კიდევ შეიძლება: Тифлисъ, ред. „Театри да Цховреба"—Іос Имедашвили.

ხარფუხის საზოგადო კლუბი

ოდ—სინემატოგ. სიმებ. ორკ.

ბაშვაბათი—სინემატოგრაფი: სიმებ. ორკეს.

ოთხშაბათი—ქართული წარმოდგენა,

ხუთშაბათი—ოპერეტა რუსული ენაზ.

პარასკევი—.ხაოჯახო სალამი

შაბათი—რუსული წარმოდგენა

კვირა—სიმებიანი ორკესტრი

შესახსელი ფასი: ქალები და სტუდენტები—25 კ. მამაკაცი 50 კ.

დასაწყისი: წარმოდგენა—კონცერტის—სინემატოგრაფ—საღ. 8 ნახ. ს.